

มาตรการป้องกัน การพลัดตกหล่ม ในผู้สูงอายุ

การประเมินความเสี่ยงต่อการพลัดตกหล่ม

เช่น สังเกตความผิดปกติของการมองเห็น การยืน การทรงตัว
ทบทวนยาที่ใช้ว่าเสี่ยงหรือไม่ เป็นต้น

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ได้แก่ การออกกำลังกาย
เพื่อเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อและฝึกการทรงตัว
ควรเปลี่ยนท่าข้า ฯ swapped ผ้าพอดีตัว รองเท้าหุ้มส้น
พื้นมีดอย่าง ไม่ลื่น กรณีที่มีโรคประจำตัวและกินยา

พยายามลดการรู้สึกผลข้างเคียงของยาที่ใช้ ฯลฯ

การประเมินและปรับบ้านให้ปลอดภัย เช่น จัดบ้านให้เป็นระเบียบ
พื้นไม่เปียก ไม่ลื่น มีแสงสว่างเพียงพอ มีรั้วจับภายในบ้าน
และห้องน้ำใช้โถส้วมแบบนั่งราบหรือชักโครก มีที่นั่งสำหรับ
อาบน้ำและเปลี่ยนเสื้อผ้า เป็นต้น

กองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

กรมการแพทย์

Department of Medical Services

Ministry of Public Health

สถานการณ์

ผลักดันให้กลับมาในผู้สูงอายุ

1 ใน 3 ของผู้สูงอายุที่กลับมายังบ้าน
เฉลี่ยกว่า 1,000 คนต่อปี
เสียชีวิตจากการผลักดันให้กลับมา

การลื่น สะดุด หรือก้าวพลาด
บนพื้นระดับเดียวกันเป็นสาเหตุหลัก
ของการผลักดันให้กลับมา

ร้อยละ
60

ผู้สูงอายุ
ที่กลับมายังบ้าน

กองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ปัจจัยเสี่ยงสำคัญ ทำให้ผู้สูงอายุหลับล้ม

- การเดิน การทรงตัวไม่มั่นคง
- การมองเห็นไม่ชัด ตามัว
- การใช้ยาเสี่ยง เช่น ยานอนหลับ ยากล่อมประสาท

ลดความดันโลหิต ยาขับปัสสาวะ

หรือทานยาชนิดใดก็ได้ ตั้งแต่ 4 ชนิดขึ้นไป

- เคยหลับล้ม 2 ครั้ง ภายใน 6 เดือนที่ผ่านมา
- สามารถเท้าพื้นลื่น ไม่มีดือกยาง
- ออกรำลังกายน้อยกว่า 150 นาที/สัปดาห์
- อายุบ้านยกพื้นสูง หรือบ้าน 2 ชั้น ต้องขึ้น-ลงบันได
- เพศหญิงเสี่ยงหลับล้มมากกว่าเพศชาย เกือบ 2 เท่า

กองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

รู้ ปรับ ขยายเพิ่ม ป้องกันพลัดตกหล่น

รู้ ความเสี่ยงของตนเอง
เข้ารับประเมินปีละ 1 ครั้ง

ปรับ บ้านให้ปลอดภัย พื้นไม่ลื่น ไม่ต่างระดับ
ติดตั้งราวจับ มีแสงสว่างเพียงพอ

ขยายเพิ่ม การออกกำลังกายแบบใช้แรงต้าน
อย่างสม่ำเสมอ ไม่น้อยกว่า 150 นาที/สัปดาห์

กองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

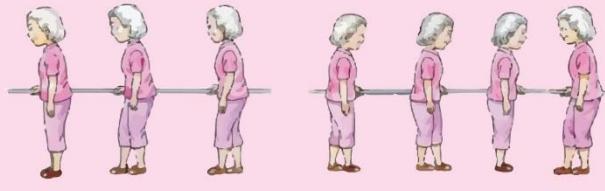
การออกกำลังกาย

เพื่อฝึกการทรงตัวของผู้สูงอายุ

ป้องกันการพลัดตกหล่น

การออกกำลังกายเพื่อฝึกการทรงตัว ช่วยเพิ่มความแข็งแรงและการยืดหยุ่น
ของกล้ามเนื้อขา เพิ่มความมั่นคงในการเดิน การทรงตัว
จึงควรฝึกอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง

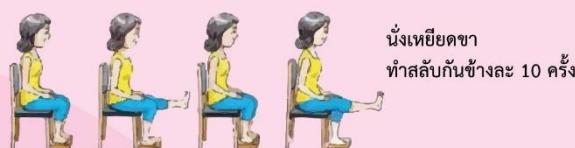
ยืนต่อเท้าเป็นเส้นตรงแบบมีร้าวจับ
นาน 10 วินาที และสลับขา

เดินต่อเท้าแบบมีร้าวจับ เป็นเส้นตรง 10 ก้าว
แล้วเดินกลับ 10 ก้าว

ยืนเขย่าง่ายเท้าสับบีนบันสันเท้า
ทำสับกัน 10 ครั้ง

ยืนงอเข่า ทำสับกันข้างละ 10 ครั้ง

นั่งเหยียดขา
ทำสับกันข้างละ 10 ครั้ง

ก้าวขึ้นลงบันได
ทำสับกัน 10 ครั้ง

บ้านสำหรับผู้สูงอายุ

- ① เป็นบ้านชั้นเดียว กรณีบ้านสองชั้น ห้องนอนควรอยู่ชั้นล่าง
- ② มีแสงสว่างเพียงพอ ทั้งในบ้านและบริเวณบ้าน โดยเฉพาะบริเวณทางเดิน
- ③ พื้นเรียบเสมอกัน ไม่ต่างระดับ ไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกีดขวาง
- ④ กรณีที่ต้องขึ้นลงบันได ให้ติดตั้งราวจับทั้ง 2 ข้าง
- ⑤ ห้องนอน ควรจัดให้อยู่ใกล้ห้องน้ำ เดินงบนนี้มีความสูงระดับข้อพับเข่า เพื่อให้ลูกขี้นได้สะดวก
- ⑥ ห้องน้ำ พื้นไม่ต่างระดับ ไม่ลื่น หรือใช้แผ่นรองกันลื่น มีเก้าอี้สำหรับนั่งอาบน้ำ ใช้โถส้วมแบบขักโกรกหรือนั่งรับ มีราวจับ
- ⑦ สวิตซ์ไฟควรอยู่ระดับสูงจากพื้น 120 เซนติเมตร และปักกิไฟ ควรอยู่สูง 35 - 90 เซนติเมตร
- ⑧ ห้องครัว มีโต๊ะทำความสะอาดสูงจากพื้น 80 เซนติเมตร หรือระดับที่เข้างานได้สะดวก
- ⑨ บริเวณรอบตัวบ้าน พื้นเรียบ ไม่ขรุขระ ไม่เป็นหลุม

กองบังคับการบัดเจ็บ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข